

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyiltár petiteira 50 fillér.

MURAKÖZ

Felolós szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lap tulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Néhány szó a pályaváltoztatókról.

A magyar ember sok jó tulajdonságát ismeri a külföld is. De magunk sem követtünk el szerénytelenséget, ha néha büszkékké vagyunk serény haladásunk emlegetésekor és ha önérettel szólunk azon eredményekről, melyet a kultúra terén immár elértünk.

A kultúrát az összes foglalkozási ágak együttműködése teremti meg s épen ezért teves felfogás, ha az eredményt csak egyik vagy másik társadalmi osztály, avagy foglalkozási ág javára írják.

Minden egyénre és minden társadalmi osztályra szükségünk van a kultúra és jólétünk előmozdítására. Ez pedig főleg azáltal érhető el, ha az ország minden fia képességével, tanulmányával s teljes erejével szolgálata alá áll hazájának. A szorgalom és igyekvés olyan, mint a magyar Alföld kedves fája, az akácia: kétszer virít. Az egyik virág: a vagyonszódás, a jólét előmozdítása; — a másik virág: a nemzet vagyonszódása, az általános jólét. Ennek a célnak kellene mindenki szeme előtt lebegnie.

Sok példát mutat az élet, hogy a rendíthetetlen szorgalom mi mindenre képes. Se szeri, se száma azon eseteknek, amikor a lankadatlan munka bámulatos gyümölcsöket teremtett. Ismételjük: szorgalom és lankadatlan munka mindig meghozza a várt eredményt.

Sajnos azonban, hogy az emberek gyakran elvesztik munkakedvüket és arra törekcsenek, hogy »fix« állásokhoz jussanak. Ez a törekvés Magyarországon nagyon is túlteng és fájdalom, számtalan egészséges lelkű és testű iparos hagyja ott régi szabadkereseti pályáját, tanult foglalkozását és törtelvet ülékszik egy-egy hivatalnokai, altiszti vagy nyomorúságos kis szolgai állásért.

De mi lehet a kisiparos minálunk, hol minden diplomához van költve? Hivatal-szolga, vagy legjobb esetben altiszti a postánál vagy vasútnál. Kérdjük most: érdem-e ezért felcserélni a tanult mesterséget, mely társadalmilag és tartalmilag is ezerszerre különb annál a foglalkozásnál, melyért felcserélték. Tudjuk, sokan azzal érvelnek, hogy nehéz a megélhetés. Elismerjük, hogy nehéz, de vajjon olyan nagyon könnyű-e a fix-állásban levőké? A másik érv: »Azoknak nyugdíjuk van, azok biztosítva vannak öreg napjaikra.« Ez is igaz, de vajjon a kisiparosok nem tudnának-e egyesült erővel szintén olyan eszközöket találni, mely őket is biztosítaná az öregség és kenyérkereset-képtelenség esetére.

Meg vagyunk róla győződve, hogy öszszetartással és egyesüléssel megteremthetné Magyarországot 381.000 kisiparosa azt az alapot, melyen minden jogos kívánságának kielégíthetőségét kiküzdhetné magának. És ezzel a független szervezettel feltétlenül ezerszerre inkább, mint az ujonnan választott függő, nyomorúságos szolgai állásában.

Összetartással, lankadatlan szorgalommal és célirányos szervezkedéssel vivja ki magának jólétét.

Szervezkedjenek s tömörüljenek tehát vidékünk összes kisiparosai, mozgalmukat majd a soproni iparkamra is támogatni fogja. A kamara területén élő 381.000 egyet akaró iparos előtt azután lehetetlenség alig létezhet.

M.

Körlevél a madárvédelem érdekében.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos közlönyében, a »Köztelek«-ben két tudományos intézetünk vezetői között polemia folyt lenyegében afölött, vajjon a rovarevő madaraknak gazdasági jelentősége van-e és azok ebből a szempontból részesítendők-e védelemben?

Ebben a megindult vitában a mi álláspontunk az, hogy a leghatározottabban valljuk a rovarokkal táplálkozó madaraknak azt a kiszámíthatatlan nagy hasznát és jelentőségét, hogy a mező- és erdőgazdaságot a rovarok milliárdnyi értékekre rugó kárteleitől megóvják és hogy ennél fogva az állami hatóságnak épügy, mint a társadalomnak kötelessége mindent elkövetni a végre, hogy a rovarevő madarak szaporítása előmozdíttassék.

A rovarevő madarak gazdasági jelentősége mellett állást foglal a földművelésügyi kormány is, midőn 1896-ban az addig tisztán a madárvonulások megfigyelése érdekében fennállott ornithologiai központot saját ügykörébe átvette és a gyakorlati madárvédelem érdekében a központot megbizta; midőn 1899-ben a törvényhozás hozzájárulásával 62.000 korona költséggel »Magyarország madarai különös tekintettel gazdasági jelentőségükre« (Chernel István irta) c. nagy alapvető munkát kiadta;

midőn 1901-ben egy törvényen alapuló rendelettel 89 madarfajt abszolút hasznosnak jelentette ki és azokat minden kivétel nélkül való feltétlen védelem alá helyezte;

midőn a haladó kultúra következtében megfogott természetes fészkelő helyek pótlása érdekében a mesterséges fészkelő odvak

tömeges gyártását és terjesztését megindította;

és végre midőn a magyar kir. ornithologiai központot megbizta, hogy a madarak hasznának és káranak kérdését azok táplálkozásának folytatásának és állandó megfigyelése útján tanulmányozza és ennek a tanulmányozásnak támogatására az állami magvizsgáló és az állami rovar-tani állomásokat utasította.

De a rovarevő madarak gazdasági jelentőségei teljes nagyságában az a körülmény tünteti fel, hogy e madarak védelmét épen a földművelésre nézve megállapított hasznos voltuknál fogva az egész művelt világ szükségesnek elismerte és a madarak megvédését nemzetközi érdekek jelentette kf. Ebből kifolyólag közel 4 évtized óta, lehet mondani az egész művelt világ illetékes természet-tudósai és a különböző államok kormányai és diplomatai azon munkálkodtak, hogy Európa valamennyi államát egy megfelelő nemzetközi egyezmény megkötésére bírják, mely munkálkodás eredménye a Párisban 1902. évben a hasznos madarak védelme érdekében létrejött első nemzetközi egyezmény volt, mely nálunk is törvénybe iktatottat.

Ennek az első nemzetközi egyezménynek jelentősége kitűnik abból, hogy a 36 madárfajának, mint hasznosnak nyújt védelmet 12 különböző államban.

Eltekintünk a madarak gazdasági jelentőségét méltató tudományos munkák, emlékiratok és tanulmányok, kísérletek és intézetek imponáló nagy számától és még csak egy momentumra utalunk:

az amerikai egyesült-államok époly életrevaló, mint gyakorlati érzékű nemzete a rovarevő madarak gazdasági hasznát oly fontosnak és minden kéteyen kívül állónak ismerte el, hogy ennek tudatát az egész nép érzületébe beoltandó, a madarak és ezzel összefüggésben a fák kultuszának két külön ünnepi napot szentel az egyesült-államok területén levő valamennyi népiskolában.

Mindezek után felkerjük a t. társgeyesületeket, hogy saját hatáskörükben köveszenek el mindent, hogy földművelő országunk egyik legjelentékenyebb érdekét képviselő madárvédelem nagy jelentősége iránt a gazdaközönség bizalma nemcsak hogy meg ne ingattassék, hanem gazdáink saját jól fel fogott érdekükben fokozott rokonszenvvel forduljanak az okszerű madárvédelem fejlesztése felé, melynek általános felkarolása alapos kilátást nyújthat nekik arra, hogy belátható időben a rovarevő madarak, mint

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

:: hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. Kapható minden gyógyszerárban. Ára 120. — Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. 3 dobozzal ingyen postai szállítással. 637 44—52

a gazda legtermészelebb és legigénylenebb szövetségei meg fogják őket óvni a terményeiket pusztító bogarak kártételeitől és a rovarairól mindféle költségeitől és zaklatásaitól egyaránt.

A gyakorlati madárvédelem rendszeres felkarolása és fejlesztése csak mintegy 5 évvel ezelőtt indult meg. A mozgalom tehát oly annyira új és a kezdet nehézségeivel küzd, hogy minden támadás csak a legkésőbb visszahatással lehet a még meg nem erősödött közvéleményre. Azért kétszeres kötelességünk, hogy munkatársaink figyelmét és segítségét kikérjük arra, hogy madárvédelmi törekvéseink még zsenge kezdetének megakasztását a gazdaközönség megfelelő felvilágosítása útján ellensúlyozni igyekezzünk.

a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének nevében:

Monostori Károly, Mádai Zsidor,
ny. r. tanár, főtitkár. ny. min. tanácsos, elnök.

Meghívó.

A Csáktornya Vidéki Gazdakör aug. hó 7-én, vasárnap d. u. 4 órakor tartja évi közgyűlését Csáktornyan, a község háza tanács-termében.

Tárgysorozat:

1. Titkári jelentés.
2. Pénztárnok jelentése.
3. Megüresedett a) titkári, b) pénztárnoki állás betöltése.

A t. tagokat felkérjük, hogy minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

AZ ELNÖKSÉG.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Deák Dezső pásztori áll. polgári iskolai helyettes tanítót a csáktornyai áll. polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Hujzák Lukács bajai állami tanítóképző-intézeti tanárt, a helybeli tanítóképző-intézet volt növendékét, jelenlegi minőségében és jelenlegi illetményeivel áthelyezte a máramarosszigeti áll. tanítóképző-intézetbe.

— **Hirdetmény.** Csáktornya község előjárósága közhírre teszi, hogy az 1910. évi községi közmunka kivétel 1910. évi július 31-től augusztus 8. napjáig Csáktornya község házában 8 napi közszemlére kitéve lett. Községi előjáróság.

— **Búcsu Csáktornyan.** Az évenként szokásos porcinkulai búcsut, amelyre Murán túlról, különösen Alsólendva vidékéről oly számos hívő keresi fel a helybeli szentfencrendiek templomát, holnapután, aug. hó 2-án tartják meg. E napot megelőzőleg, aug. hó 1-én délután 3 órakor vesperás litánia, 5 órakor pedig magyar szentbeszédrel kapcsolatos litánia tartatik. A szentbeszédet Varga Wolfgang hittanár mondja. Aug. 2-án a délelőtt folyamán reggel 5 órától kezdve minden órában lesz szent mise. A reggel 8 órakor tartandó ünnepélyes szent mise előtt magyar prédikáció lesz, amelyet Murk István boltornyai plébános mond. A 10 órakor tartandó assisztenciás misén a horvát szentbeszédet P. Tislér Timót helybeli hitoktató mondja. Ugyan e napon délután 3 órakor ünnepélyes vesperás litániával záródik be a porcinkulai búcsu. Augusztus 3-án Csáktornyan országos vásár tartatik.

— **Hírek a város házáról.** Csáktornya nagyközségi képviselőtestülete f. hó 29-én Petrics Ignác bíró elnöke alatt közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal: 1. Scheffer Rezső községi ingatlan vétele iránti kérvényét a közgyűlés tagjainak kellő hiányában a jövő gyűlésen fogja tárgyalni. 2. Pátkai Jakab javára törölt állami adó után községi példát hozott leírásba. 3. Horváth igazabban Bor Hermin és Jámbor József illetőségét megtagadta. 4. Az iparostanonciskolai bizottságba Hirschmann Leo, Horváth Pál, Rosenberg Rezső, Iváncsik Ignác, Prusatz Alajos és Gráner Miksát választotta be. 5. Özv. Mihálics Ferencné kérvényét földbér leírása tárgyában kedvezőleg intézte el. 6. Antonovics József és lársai vendéglősök kérvényét lakodalmak alkalmávali zenéltetés iránt pártolólag rendel a járás főszolgabírája elé terjeszteni. 7. A helypénzeszedési jognak 1911. január 1-től újabb 3 évre leendő nyilvános árverés útjáni bérbeadása iránt határozott és a bérbeadás határidejűl f. év szeptember hó 24-ik napjának délelőtti 10 óráját tűzte ki. 8. Pataky Kálmán polg. isk. igazgatói kérelmére a helybeli áll. polgári leányiskolai internátusban két tanuló részére 200—200 korona segélyt szavazott meg az 1910—11. tanévre és azok egyikét Szirk József déli-vasúti pályamester, daruvári lakos Anna nevű leányának, a másikat pedig Szalay Ferenc bográriparos, gáji (Horvátország) lakos Irén nevű leányának adományozta. 9. Tárgyalta az 1911. évi községi költségvetést és azt 142295 kor. 49 fill. bevétel és 119783 kor. 72 fill. kiadással elfogadta. A mutatkozó 2251177 fillér hiány 47.4%-os pótdadóval lesz fedezve, mely a megelőző évihez mérten 36% apadást mutat. 10. Átvizsgálta az 1911. évre vonatkozó községi közutak építéséről, kezeléséről és fenntartásáról egybeállított költségelőrányszót és azt jóváhagyta. 11. Tudomásul vette a helybeli m. kir. pénzügyőri biztos átiratát, mely szerint az áll. borítal és husfogyszatási adóknak az 1911. illetőleg 1912 és 1913. évekre is eszközöndő biztosítása tárgyában az egyezkedési tárgyalást f. év aug. hó 4-ik napjára kitűzte. A tárgyaláson a nagyközséget a községi bíró és adóügyi jegyző fogják képviselni.

— **Takarékpénztári mérleg.** A Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat a közel múltban bocsájtotta ki 1910. első fél-évi mérleg- és vagyonkimutatását, amely kimutatás e tekintetben a takarékpénztárnak egészen új intézkedése. A kimutatásból látható, hogy a folyó félévi tiszta nyereséget 4362452 koronával zárta, ehez hozzájárul a múlt év december 31-ről áthozott 849866 korona; így tehát az összes félévi nyereséget 5212318. korona. Ezen eredményből kifejezésre jut az, hogy a múlt évben történt tőkefelemlés kellőleg el van helyezve és megfelelően gyümölcsözik.

— **Építkezések Csáktornyan.** Ritka község az, melynek lakosai az építkezés terén oly elementáris erővel haladnak előre, mint Csáktornya. Ha azok, kik ezelőtt 10—15 esztendővel hagyták el ez árnyékvilágot, visszajönnek, bizony nagyot csodálkoznak a szalmaviskók eltűnésén, új utcák keletkezésén, s egyik-másik talán nem is találta arra a helyre, hol gyermekéveit élte s hol örök álomra hunyta le szemeit. Egy idő óta valóságos építési düh lepte el a város lakóit s ezt részint az évről-évre tartó újabb bevándorlások, részint pedig a meg nem felelő lakásviszonyok eredményezték.

Mig 1904. évben 25, 1905-ben 13, 1906-ban 12, 1907-ben 15, 1908-ban 9, 1909-ben 21 új lakóházak építése lett engedélyezve, addig az 1910. évben már eddig is 30 új ház épül Csáktornyan. Ezen 6 és fél esztendő alatt 125 új lakóház dokumentálja a város fejlődését s na ez még néhány évig fog tartani, úgy Csáktornya egészen új köntösöt nyer, ami bizonyára csak emelni fogja már eddigi jelentőségét is. Ezen új építkezések talán magok után fogják vonni a jelentegi tarthatatlan lakbérslájerlások megszünetését is, merl rövidesen annyi új üres lakás áll elő, hogy a házigazdák akár kötéllal is foghatják az új lakókat, nem lesz, ki azt drága pénzen kivegye. A f. évben úgy a belváros, mint a külvárosokban az alábbiak kaptak építési engedélyt: özv. Wolf Józsefné a Zöldfa-utcában lakóházra, Krall Mátyás lakatos a Kossuth Lajos-utcában lakatos műhely és lakóházra, özv. Igrócz Mihályné a Jókai-utcában egy emeletes lakóházra, Herzog Sándor vasúti vendéglős Zrinyikülvárosban egy emeletes épületre, Kopácsi Ferenc ugyanott lakóházra, özv. Kovács Józsefné szül. Verbánics Verona a Festetics-utcában lakóházra, Deutsch Salamon a Patak-utcában üzleti helyiségre, Bors Mátyás és neje a Rákóczi-utcában lakóházra, Muzsek Márton a Gáspárich Márk-utcában lakóházra, Volarics Alajos ugyanott lakóházra, Államkincstár Árpád-utcában postapalotára. Ezen épületnél, mely rövidesen átadatik rendeltetésének, az a kár, hogy a város egyik legszebb utcájában építették fel. Csáktornya fejlődéséhez s kereskedelmi viszonyaihoz mérten bizony ezen épületnek más helyen kellene állania. Az intéző körök nem igen voltak figyelemre! a feentiekre s nem csalódnunk, ha azt mondjuk, hogy az épület jelenlegi szűk helyiségeivel alig fog tudni megjelenni rendeltetésének s néhány év múlva földözással, emeleti helyiségek átalakításával lesz kénytelen a kincstár eleget tenni a forgalmi követelményeknek. Véber József Zrinyikülváros lakóházra, Jugh Mihály Festetics-utca lakóházra, Golub Antal budapesti lakos Festetics-utcában lakóházra, Megla János Zöldfa-utcában lakóházra, Zöldár Miklós Rákóczi-utcában lakóházra, Bedics András ujudvari lakos Festetics-utcában lakóházra, Csáktornyai Gózmalom és Villamtelep r. t. Kossuth Lajos-utcában raktárra, Pozsgai György Rákóczi-utcában lakóházra, Becsai Albert Szentatérén új lakóházra és földszintes épületnek emeletre való átállítására, Fliszár Jánosné Királyi Pál-utca lakóházra, Antonovics József Deák-utca emeletes lakóházra, Horváth Balázs F. utcában lakóházra, Takács József F. utcában lakóházra, Takács József F. utcában lakóházra, Novák István Vasártéri utcában lakóházra, Mezei Simon Vlasiccs Gyula-utca emeletes bérházra. Ezen bérháznak emelet részén nyer elhelyezést jövő 1911. év j. 1-én a m. kir. áll. leányinternátus. Német István Széchenyi-utcában lakóházra, Dóri Rudolf Hunyady-utcában lakóházra, Czukovics István Gáspárich Márk-utcában lakóházra és Babics István Csáktornya—Buzsák külvárosban lakóházra. Nagyban épül, szép és közel 700 esztendőös múltba visszatekintő város. Fejlődésében ne is stagnáljon, hanem a korral haladva minden tekintetben, legyen csak Muraköz metropolisza, hanem a kies Dunántúl egyik legcsinosabb városkájá.

— **Tűzoltó mulatság.** A helybeli Önk. Tűzoltó Egyesület augusztus hó 7-én, kellemetlen idő esetén aug. 14-ik napján délután a Városligetben változatos programmal nyári mulatságot rendez. Mint értesül-

lünk, a tartandó mulatság iránt máris oly nagy az érdeklődés, úgy a helybeli, mint a vidéki közönség részéről, hogy úgy hisszük, hogy ezen, derék tölköltök által rendezendő vigalom minden tekintetben meg fog felelni a hozzá mért várakozásuak.

— **Műkedvelő előadás.** A Bellatinc és vidéki ifjúság nagyméltósága Zichy Ágoston gróf v. b. t. t. és főrendiházi tag úr vednök-segére a mai napon Bellatincban, a Hubervendéglő kerthelyiségében, a Krassó-Szörény-megyei árvízkarosultak javára műkedvelő előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. A belépti-díj személyenkint 120 korona. Kezdele este 8 óraker. A rendezőség, melynek élén Zrínyi Károly bellatincsi plebános, mint diszelnök áll, 17 tagot számlál. A műsor zenei, magánjelenetek és szindarabból áll. Rossz idő esetén a mulatság augusztus hó 7-én lesz megtartva.

— **Gyászrovat.** Kősz Ferenc Csáktornya nagyközségi rendőrmester f. hó 23-án életének 72-ik, boldog házasságának 12-ik évében hosszabb szenvedés után elhunyt. A megboldogult négy évtizeden keresztül ritka szorgalommal és lelkiismeretességgel teljesítette a nagyközségnél őrmesteri szolgálatait. Fialabb korában daliás alakját, mely még öregségében is alig vesztett valamit, igazán megbámulták. Temetése nagy részvét mellett július hó 24-én délután 5 óraker volt. Halálát özvegye és nagyszámu rokonság gyászolja. Áldás hamvaira! — Horváth Ignác szentkatalini kántortanító, a helybeli állami tanítóképző-intézetnek egykori növendéke életének 30-ik s boldog házasságának 5-ik évében folyó hó 20-án Tatabányán elhunyt. Temetése július hó 22-én volt. Az elhunytat özvegye és kis fia siratja. Legyen áldott emléke!

— **Vasúti ügy.** A nagykánizsa—letenye —alsólendvai vasút kiépítése ügyében nemcsak sok tinta folyt el eddig, de realizálása tekintetében is már sok történet érdekében. Már a Pállos vasút építő-cég is nagy pénzt költött rá. Ez a cég volt a letenyei vasúter első engedményese. Nem sikerült azonban az érdekeltiséget összehozni s így az építkezés ügye rövid sztagnáció után Szalay Károly mérnök kezébe került, aki ritka agilitással mindaddig dolgozott s utána járt, míg az érdekeltiség hozzájárulását megszerzte. A mérnöki előmunkálatokat is elvégezte, melyeket az akkori kereskedelmi miniszterium a legnagyobb meglepéssel elfogadott. Azóta azonban mi sem történt a vasút kiépítési ügyében, noha a pénzcsoport is meg van már, mely a vasút építését effektuálta volna. A törvényhozás hozzájárulása hiányzik, melynek engedélye nélkül vasutat építeni nem lehet. S ennek a hozzájárulásnak a hiánya nyilvánvalóvá lett a mult héten, amikor a kereskedelmiügyi miniszter 22 vicinális vasútra vonatkozólag nyújtott be törvényjavaslatokat, melyek között azonban a fenti vasutat hiába keressük. Ez a körülmény nagy feltűnést kellett Nagykánizsán s az egész vonalon, ahol a vasutat építeni akarják. Hogy a vasút építését sietléssék, Szalay mérnök kezdeményezésére mozgalom indult meg Nagykánizsán, mely egy deputációt akar menesztetni a miniszteriumhoz. Abban a reményességben vannak a nagykánizsaiak, hogy ezzel a stagnáló vasút-tervnek erélyes lendületet adnak.

— **Hadjakorlatok Muraközben.** A XIII. hadtesthez tartozó egész 5-ik ulánus ezred (a csáktornyai, varasdi és zágrábi századok), f. hó 28-tól — bezárólag augusztus hó 20-ig

Muraközben, Belica község környékén gyakorlatoznak. E gyakorlatokon kö:ülbelül 900 ember vesz részt. Ezen gyakorlatok — úgy látászik — csak előgyakorlatok lesznek, mert azok befejezése után az egész ezred innen tovább indul a tulajdonképpeni hadgyakorlatok színhelyére.

— **Felvételek a Berlitz-tanfolyamra.** A Rose nyelvtanár vezetése alatt álló angol, német és francia tanfolyamok augusztus hó 15-én indulnak meg. Az új ciklusra már eddig is sok jelentkező van. A kik egyik vagy másik tanfolyamon részt venni akarnak, avagy magánoktatást óhajtanak, felkéretnek, hogy ebbeli szándékukat Rose nyelvtanárral (Zrínyi szálloda) lehetőleg még e hét folyamán tudassák, hogy az óraosztás saját érdekükben még a nagykánizsai beiratások előtt történhessék meg.

— **A Gizella forrás** kristálytisza kitünő ásványvize mindenkor friss töltesben, olcsó áron kapható a csáktornyai főraktárban Gráner testvérek cégnél.

— **Drávaszárhelyi Prepelicset.** Prepelics Mátyás, a Drávaszárhelyi szerencsétlen testvérgyilkos parasztsuhanc már nincs az ügyesség fogházában. Több alkalommal megirtuk, hogy a legborzasztóbb emberi tün ekövelőjét, Prepelicset az Országos elmemelegítő-intézet közveszélyes örültnek találta és ez alapon a törvényszék az ellene folytatott eljárást, melyt már esküdtléki tárgyaláson fűgeszlettek fel, végleg megszüntette. F. hó 21-én reggel kísérték át az elmebajos testvérgyilkost a rendőrség zárkájába, honnan elmeügyintézetbe szállították. A rendőrkapitányság kérdést intézett a kaposvári, pécsi és zalaegerszegi elmeorházakhoz, melyiknél áll üres hely rendelkezésre. A távirati válasz megérkeztek s azok közül csak Zalaegerszegről jött igenlő válasz. Prepelicset július hó 22-én reggel szállították Zalaegerszegrre, hol bizonyára egész hátralévő életét tölteni fogja.

— **Angol tenyész-sertések kiosztása.** A Csáktornya Vidéki Gazdakör augusztus hó második felében megkezdte a földmívelésügyi miniszterium támogatásával a sárvári hercegi uradalomtól beszerzett, kedvezményes áru yorkshirei tenyész-göbök kiosztását.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Halmos Pál, Kögl László, Szeligmann Juliánna, Zadravec Anna, Maszten István, Szepeffi Margit, Zseleszen Jenő, Barta Anna. Házasságok kötöttek: Vrhár József szabósegéd Hunyák Máriával. Matján Ferenc csizmadiamester Jendl Franciskával. Simon József vegyeskereskedő Czukor Máriával. Halálozás: Mikulcsics Juliánna (16 hónapos), öz. Jurisza Mátyásné szül. Gyurin Klára (78 éves), Bencez Teréz (62 éves), Hertl Rozália (1 hónapos), Zuzel László (21 napos) Kősz Ferenc (72 éves), öz. Schrei Józsefné szül. Zelek Ilona (70 éves), Zadravec Anna (28 napos).

— **Állatbetegségek Muraközben.** Muraköz területén a ragadós állatbetegségek állása f. hó 20-án. Rühkór: csáktornyai járás Csáktornya 10. Sertlévszék: perlaki járás Drávaollár 8 u., Drávasiklós 3 u., Dráva-szilias 10 u.

— **Augusztusi orsz. vásárok Muraközben.** Muraköz területén augusztus hó folyamán a következő helyeken tartatnak országos kirakó vásárok: 3-án Csáktornya. 10-én Drávaegyház és Ráckánizsa. 16-án Lig-tvár (búcsuval). 19-én Muraszerdahely.

C S A R N O K.

Copia literarum Pauli Andrássy Inelito Exercitui Legrad.

Szentkirály Andrássy Pál Mellsóságos Választot Erdéli Fejedelem Felső Vadászti Rákozi Ferenc kegyelmes Urunk ú Nagy-

sága bizonyos számú hadaiknak Comendé-róza genlissá. Valamint hogy az igaz kereszténységűtül, szintén úgy a hazafüségűtül is viseltetvén, akarom értésére és tudására adnom mind azoknak, az kik jól lehet nem csak Commetaneusok hazánkal, de nyilván-sághal csak ugyan ahoz tartozandóknak és abban comprehendáltattnak lenni talál-tatnak, mind azon által ez ideghis Vak-merő keménységűtül viseltetvén haza füsá-ghok mehtagadásával, az Idegenség terhes igiáa alat hevesnek az mint kegyelmetek is, Légrádi Városbeliek, fíadalmassan érezhette az idegenségheknek mi voltát és édes hazájához való mostohaságát, noha ugyan ez ideghis való s mégh talán el szenvedhető számos kárvallások után is magokat s gyermekeit mindennemű Jóságokkal együtt utolsó-romlásra és Veszedelemre ne adgys a az naponként közelítő söt csak nem ajtónk előtt álló reméntelen, tüzzel, vassal levő veszedeimet távoztathassa, adhortálom serio Kegyelmetekelt, szállyon magában szánzás-nédkkal, ne várja az közelítő Veszedeimet maga nyakába, indullyon föl édes hazánk-hoz s Nemzetünkhez való vérséghelet tegyen velünk egy-értelemelly, mert egyébaránt ennek most Vagyon ideje, ha kegyelmetek halasztásba veszi az dolgott, nyilván-sághal való utolsó romlását fogja tapasztalni. Mivel már titulált kegyelmes Urunk ó Nagyságha, számos hadai naponként által költöznek az Dunán a végre. hogy Horváthországhra penetrállyanak, az hol léli quartálban sub-sistálhassanak, mely hadaknak transitussok Légrád felé, ha kegyelmetek veszedelem nélkül eleit nem veszi és velünk egyet nem fogh értenj, azok által fogh kegyelmeteknek utolsó Excidiumja megh bizonyodni és be-tellesedni. Ebben penigh hazánk ellen való és ezen a földön való Ellenségünkben (az kinek tudom csekél száma kegyen constal.) remúségét kegytek ne vesse, mert abbaa bizonyos lehet kegy. tek, nem hogy Ke-gy. teknek succurralhatnak, de rövid nap alatt magokkal is jól tehetellenné efficitátatnak. Mivel penigh periculum in morn kegy. nek hova hamaréb ebbeli resolutioiál elvárom, hogy in praemissis tudhassuk mind kegy. teknek, mind penigh azoknak hüven szol-gálnom, a kik hazánk szeretetüül viseltetvén, velünk egyet akarnak érteni.

Datum in Arce Sümegh, Die 26. 9 bris 1706.

L. S.

Andrássy Páll.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik teletjethetlen fér-jem Kősz Ferenc elhalálozása alkalmá-val résztvéltek kifejezést adtak vagy a temetésen megjelentek, ez úton mond hálás köszönetet

Csáktornya, 1910. jul. 30.

Özv. Kősz Ferencné.

Értesítés.

Női kalap raktárba sikerült egy elsőrendű munkaerőt megszereznem, miert is azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legelegánsabb kalapokat a legjutá-nyosabban szállíthatom.

Átalakítások, gyász- és alkalmi kalapok

izléses kiviteléért szavatosságot vállalok. Szives pártfogást kér:

Kelemen Béla

férfi- és női divátáruháza Csáktornyan.

Sve pošiljke, knjige tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ošna je:

Na celo leto 8 kor.

Na pol leta 4 kor.

Na četvert leta 2 kor.

Pojedini broj koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.Suradnik:
PATAKI VIKTOR.Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Politički pregled.

Orsačko spravišće je svršilo sa odgovorom kojega je kralju dalo na prestolni govor. Vu četvrtak je išel vu Beč ministar-predsednik, da melduje kralju kak stojuju stvari. Sada budu zeli napred pror. čun, da vlada netroši bez dozvole orsačkoga spravišća. Zatem pak budu od novocenje, tojest od stelingje napravili zakon, da siromaških roditeljov sini nebudu opet morali nutri ostati vu jeseni. Vu Magjarskoj je dakle stališ opet sasvim vu redu, ali nē tak vu Horvatskoj, gde se ablegati opet posvadili sa banom. Ban je predao svoju službu vu ruke magjarskoga ministra predsednika, pak sada svi željno čekaju, kaj bude. Jeden list piše, da kralj nebudu primil odpovedanje bana, nego bude mu dal vlast, da raspusti horvatsko provincijalno skupštinu, pak da drugiput zbira. Vu Horvatskoj opet moremo čekati zbiranje ablegatov, koj bude sada po takvim zakonu išel, kak je vu Magjarskoj.

Indemnitet, tojest ovlašćenje je već votirano, za stelingje zakon je već votirani i sada kada ove redke pišemo je na dnevnom redu harmična pogodba sa Rumanijom. Orsačko spravišće se žuri sa delom, da tak čim predi more svršiti svoje delo pred lētnom vakacijom, i da orsag takajše vu redoviti položaj dojde.

Khuen Hédervary grof ministar-predsednik je predao kralju odpovedanje od službe horvatskoga bana Tomassich Miklósa, ali na Khuenov navuk to kralj nije primil nego je banu ručno pismo poslat, da mu naj nadalje predloži, kaj da naj napravi. —

Kesno je . . .

Vu jednoj s dragim pohižtvom uredjenoj spavalnici težko-betežno leži Farkas Károly trgovac. Znanost i sreća ga je podigla iz niskoga stališa za bogatoga i pripoznatoga človeka. Njegova reč je odlična bila na bōrzi i na varaški hizi. Jeden po-tez s perom, ili jedna hitra domisel je eg-sistencije porušila, druge za bogate načinila.

Betežnik se s mukom vun obrne i tužno zapita:

— Draga moja, koliku je vur? Jeli deca već moreju dojt?

— Ran ve je četiri vudrila; nē si čul? — zvonci jeden mito-tužen glas od divana.

— Ne sem čul, jako sem se zamislil.
— Od česa, dragi moj? pita prveši glas i stem se jedna okolo trideset lēt stara, snažna gospa stane iz divana, stiha se pre-bližava betežniku, sedne se na kraj postelje i srdačnom lahkoćom mu gladi blēdo čelo.

— Jako sem falil vu svojem življenju! — zdehne si muž, polegne lēpo ruku, koja ga je gladila k subim vustnicam i kušuje ju s ljubavjum.

Kak novine pišeu ban bude probal pogoditi se sa horvati, ali ako to nebudu moguće onda bude raspustil horvatsko spravišće, pak bude nove izbore odredil. No to ne-bude trebalo, jer su horvati odmah krotki postali čim je došel glas da nikaj nedobiju. Sve budu pustili samo da moreju dalje ablegati ostati — pišeu jedne horvatske novine.

KAJ JE NOVOGA?

— **Poziv.** Csáktornya okolice gospodarstvena družtva augustuš meseca 7-ga dana (nedelja) poslie podne ob 4-ti vuri bude svoju godišnju obćenitu skupštinu držala u Csáktornyi na varaški hizi. Predmet je: 1. Tajniška prijava. 2. Kassérka prijava. 3. Zbiranje tajnika i kasséra. Prosimu poštvane čane, nek vu najvećim broju dojdeju na ovu okupštinu. Predstojništvo.

— **Rezdenje Englez svinje za pleme.** Csáktornya okolice gospodarstvena družtva u augustuš meseca drugim polovicu bude se hapila polek poljodstvenoga ministra podupiranje od sarvarske vojvode preskrblene, i pogodnosti čiene yorkshireiske plemene krmiljeve (svinje) rezdeli.

— **Za kreštelovačku r. k. kape-licu** su do zadnjega vremena sledeći poslali svoje dare: Veszprém megye 4 K 18 f., Dobos Henrik Felsőszentmárton 4 K 20 f., Mora László Bpest 2 K., Dr Levatic Kálmán Pozsony 25 K., Rk. plébaniá Igal 1 K., Jézus Szt. Szive Paizs (za marcius) 50 K., M. K. Állampénztár Bpest IV kerület 106 K 74 f., Visnyei Imréné Kaposvár 1 K., Jézus

Szt. Szive Paizs (za aprilis) 50 K., Kisbirtokos Orsz. Földhitelintézet Bpest 10 K., Benisch Arthur professor Pécs 5 K., Dr. Benke Imre fiskal Bpest 1 K., Torontál megye 24 K 78 l., Özv. Szokolovsky Lipótné Aknasugatag 2 K., Dr Hets Béla ü. Bpest 18 K., Dr Bán Ágost Bpest 5 K., Cseke Kálmán 2 K., Szabolcs megye 7 K 08 f., Jézus Szt. Szive Paizs (za majuš) 125 K., Horváth Sándor Daruvár 2 K., Zemplén megye 9 K 90 f., Falkmann Ervin 4 K 30 l., Tasnádi Endre 2 K., B Ede ablegat 2 K., Kammerer Ernő ablegat 2 K., Jézus Szt. Szive Paizs (za junius i juliuš) 100 K., Isti sabiranje 64 K 14 f., Rónay Antal Ungvár 13 K., Dr Illosvay Lajos dvorski savjetnik Budapest 10 K., Ukupno 653 K 32 f., Pridelujući već proglašene 5151 K 49 fillrov, tak do sadašnje sabiranje znosi 5804 K 81 fillrov. Svim darovnikom i sabiraćom se zahvaluje i nove dare prosi: *Molnár Pál* predsednik *Kreštelovac* u. p. Dezanovác (Pozsega megye Szlavonia).

— **Odnegli su Prepeliča.** Prepelič Matyas drávavásárhelyski nesretni braćakrvnik, mladenac već je nē u odvetništvi tamnici. Naime Prepeliča je orsačko zavod, štero motreći one, koji su ni pri ravnim pametu, za obćepogibeljnoga našel. Ve su Prepeliča u Zalaegerszeg vu duševnošpital spravili, gde bude bršćas svoju življenje sprevodil.

— **Dēte s dvemi glavii.** U Salföld zalavarmegjinski občini jedni siromaški ženi se je dēte narodilo s dvemi glavami. Ovoga čudoporoda je celo selo pohajalo. Dēte je samo neštero vuru zivelo.

— Ti si falil Karoly? — zapita žena.

— Ja — reče tužno trgovac — ja, koj već dvadeset lēt delam od jutra do večera; koj se isto tuliko vremena borim sa svum jakostjom duše svoje, kojemo je svaka misel vaša bila, sva žela mi je to bila, da vas vu skim boljši stališ poizim.

— Karoly dragi moj muž, blaženo dober človek si ti.

Tergovec je nit svojih mislah dalje vodil:

— Dobrobit sem vam preskrbel. S poštenim delovanjem veliko imanje skupljal i takvo, kojemo se nēti jeden fillr ne moći od ludskih suzah, nego samo znoj mojega lica! — za kratko vrēme je vtihnul, pak si je hrbta ribal; bubreki su ga neizmerno mućili, — ipak sem falil vu svojem življenju! Več je sve kesno! Kmica je jako, Vilma, zavini električno lampo.

Za nekoj hip je vu sobi svelto postalo. Gospa se nazaj sede nakraj postelje. Muž nastavlja:

— Sim-tam sem begal. V jutro rano sem odišel s doma; opoldan sem obeda žurno vuse hlapnul, večer sem sav truden

došel dimo, da se odmah ležem na počinek. Toje vno go lēt tak trajalo. Zaisto ni sem vas poznal. Samo odkada se tu prekapteni mućiti moram, vas počnem videti i spoznavati.

Gospa ga je pazljivo poslušala i nehotice mu je mršavo ruku gladila. Trgovac je ženo obgrlil i k sebi potegal.

— Vilma, ti si jako lēpa, jeli to znaš? Stopram ve opazujem to.

Gospēne lēpe modre oči oblējuju suze.

— Uvek sem te lubil, draga Vilma, angel moj; ni sem imal čas, da bi ti bil to naznanje dal. Trgovina mi je to nē dopušćala. Koj nije trgovac niti nezna, kuliko posla takov človek ima.

— Teško ti spadne govor dragi Karoly naj se mućiti, — prosi ga žena.

— Moram govoriti. Imel sem nakanje, da za kratko vrēme sve nastran pustim i zvami skup u miru živel budem. Žalibože, zamudil sem.

— Budeš ozdravil zdehne gospa težko.

— Nebudem ozdravil. Kastiga Božja je nameni, jerbo sem mu dare ne poštal. Poleg mene je bila jedna lēpa, mlada i

— **Lěpi dar.** Grof Baththyányi Pál, bivši našega velikoga župana supruga je ove dane u Zalaegerszegu utemeljeno na detinskišpital temelj dvějezer korune darovala.

— **Tko more biti občinski birov?** Do ve smo tak znali, da svaki brezprikoran predživoti gradjanin može biti občinski birov. Istina, da k biroviski palici treba i ugled, ako nebi tak bilo, bormeš i staroga Koreinkoa bi lahko mogli za birova postaviti. Ugleda u seli največkrat dober način da, ali zalo su ipak čudaj siromaške i trézne, naturaliskim pameljnu gazde za birova postavljali. U buduće bude to drugač. Barem u Čanadvarmegiji Nagylak občina naime je odlučila, da samo on se mora za birova postavljati, koj barem 20 jezer korun imetka ima. I ovu odlučivanje je Čanadvarmegija u svojim saboru privolila. Koj dakle od 1—2 jezer korun menje imetka ima, on već nemre biti birov, makar već pamet ima, kak jeden čeli kaptol.

— **Soldački manöver u Medjimurju.** Čeli 5-i ulanerski regiment, i to čakornjaiske, varaždinske i zagrebačke satnije, su skupa došli u Medjimurju tekućeg meseca 28-ga dana, da u okoli Belica občine svoj manöver obdržuju. Na ovim manöveru 9 sto soldatov je, i do 20-ga augusta budu u Medjimurju ostali. Tak se vidi, da ovdí samo predvježbanje držuju, i odonut idu dalje na veliku mustru.

— **U Zala se vtopil.** Németh Károly kalloški 15 lét stari mladenac se je svojemi prijatelji skupa u Zala rieki kupal Rezišel se je od svoje pajdaše, i do Barot zvane otoka je išel, gde jeden potok se lieva u Zala. Ovdí ga je poplava ugrabila i odnesla, dok bi netko njemu na pomoć došel. Njegov strvinu su još né našli.

— **Doli je opal od kola.** Ne samo rudnik i fabrika, nego i polje uništi človeka. Tak koji žetve gustokrat čujemo od človečje smrti. Vezda ne zdavnja je jeden siromak biroš opal od kola poleg Zalaszentmihalja na Belics pusti. Kola su mu prek íšla na prsi, i tak su zdrobili siromaškoga Takács Jánoša, da ne bude u življenju ostal

— **Samoubojstvo iz straha.** Katona Mihalj szentmihaljteleski stanovnik

juliš 21-ga dana poslie podne nutri je išel u stalu, i tam se goriobesil. Dok su ga hižni spazili, već je on mrtev bil. Zrok je to bilo, da Katona pred nešteremi tjedni je na dvě občinare ime sto korun vekslina patvoril. Zakaj je on, koj je bogat bil, to napravil, ne moči znati. Ali gazda se je od toga bojal, da budu proti niego predmet zločina postupaka gibali, barem su ga niti né prijavili. Za nesretnoga človeka, koj je 43 lét stari bil, supruga i četiri deca se plaćeju.

— **Bura i ploha.** Od već kraja iz orsaga, osobito iz arvarmegie, ali i iz inozemstvo pustošec bura, toča, snjegopad, poplava žalostni glasi dojdeju. Otečene potoki, rieke pograbiju moste, viher na zemlju hiti hiže; toča uništi, voda pograbi porast, — prava Božja kaštiga od sve strane! U arvarmegiei od sobote na nedelju zoru noć je strahovita velika ploha hodila. Alšokubin varaša tretja stran je pod vodom, bura i ploha u noći ob dvě vure se počnela i do jutro 8 vure je trajala. Kalampér i druge porasti u vodi plavaju. Žandari su jako veliko delo svršavali i do prsa hodeć u vodi su ljude iz hiže van donesli. U Turdošinu, Slanici, Namesti je tulikajše ploha velikoga kvara zrokovala. Porast na ovih mestah se je čisto uništilo i ljude velika nevolja grozi. — U Kórmócbanja varašu nedelju u jutro grdna bura je biesnila. Ovdí, kak jeden lešnjak velika toča je padala, koja je u žito i povrće velikoga kvara napravila. — U Cell-dómölk občini je tulikajše u nedelju v noći golubove jaje velicina toča padala. Vreme se je jako na mrzlo obrnulo. — U nedelju poslie podne ob četerti vuri u Kraššovi občini gorostasni viher je hodil, koj je preko trifertalj ure trajal. Orehvelicina toča je ovdí pala, kvar je veliki. — Polek Marošvasarhelia (Erdély) na Dobrin-snježnu je na dlan visokoma sneg padal. Marvestališ se na tuliko ogladoval, da su od borovedrčje kitje jeli. Ljudi u topli opravi, bundi hodiju. Hiže svigdi kuriju. — I vu Taljanskom, okoli Milano, Saronno je strahoviti veliki viher hodil u subotu i nedelju. U Saronno je viher od sve fabrike dimnjake dolisrušil, i čudaj ljudi su umrli. — I u Nemškim orsagu je harajuća bura bila. Najveksi kviri

su okoli Nürnberg i Köln varaša. U St. Medardu su trideset fabrike unišcene.

— **Japan ministar u Budapeštu.** Nakakoji R. japanski ministar za javne poslove je prošle dane u Budapeštu bil. Pogledal je orsako hižu, i na jedni spravišci je bil.

— **U zdenec je hitil svojega mlajšoga brata.** Kiraly Istvan kišteleikiški gazdove dva sini, 3 lét stari Matek i njegov brat su se na dvoru igrali. Med igranje je vekši dečko maloga Mateka u zdenec hitil. Mateka su mrtvoga vun vlekli iz zdenca. Vekši dečko je od domov niknul, još su ga né našli.

— **Zgoreta žena.** U Ceglédju je Fodor Gerzon mašinifirera supruga na šnelisideru mlěko topila. U sideru je hotela med gorenje špiritusa vlejati, ali špiritus se izprskal i vužgal je ženinu opravi, i za jeden trenutak je ona u plamnu bila. Dok su dolistrigali njezine oprave, već je tak velike goreče rane imela, da je u nje umrla.

— **Samoubojstvo u Rackupalištu.** Nedelju predpoldan u jednim kabinu u Rackupalištu se je jeden 16—17 lét stari mladi človek s revolverom na spiepočnicu strelil. U milosrdnu špital su ga spravili, gde je za kratko vremena umrl. Redarstvo je odlučilo, da samoubojnika za Uher Ferencu zoveju.

— **Veliko vkradjenje na linzskim kolodvoru.** Na linzskim kolodvoru su u nedelju v noći 29 jezer korun sadržajući penezne liste vkrali. Činaci do ve nepoznati.

— **Samoubojni željeznički kassér.** U Budapeštu v nedelju pred poldne ob 10 vuri zahodskim kolodvoru u jednim stanu Sikora Adam željeznički kassér je samoubojnik postal. Revolverska kuglja se njemu u glavu zavertěla i odmah ga zaklala. Zroka né poznaju. Pismo je ne nazaj ostavil.

— **Vezuv se kiplje.** Od dane visoki dim je ober Vezuv zvanoga vulkana. (Ov vulkan leži naime u Taljanskom i je 1297 meter visoki.) Iz nutarsnje zemlje se tupni grmljavina čuje. Preplašeni ljudi se u cirkvu ukloniju. Na dvě občine pepelni deždž curi.

— **Bomba pod stolom.** U spanjolski Monoverben zvanim varašu je jeden bankér

dobra ženska, né sem ju videl; kinč veselja me je obkolil, né sem ga opazil. A deca . . .

Vu drugoj hiži se čuje šeptanje, drobni koraki na prstih. Betežnik je odmah v pamet vzel.

— Né spim deca, samo hodte!

Jedna devet lét stara deklica, i dva dečaki su došli nuter; jeden 7, a drugi 4 lét star. Pristojnu su roditeljem ruku kušnuli. Otec je sa sum jakostjom zatajil bolest. Ljubezno se je posmejaj i pital:

— Kak su teca, Margit? — zapita pucky.

— Lepo vas kušuju dragi japek, zutra pred poldan budeju k nam došli.

— Papuška, nènika su mi dali zlatnoga krajcera, vikne 4 lét star Gabrek i veselo kaže nove dva fillère, — to denemo vu šparavec pak kupimo automobila.

— Dobro je Gabrek, automobila budemo kupili.

— Kaj pak ti Béla, pogledne vekšega, ne si se namočil?

— Né papuška, dobro sem mogel držati ambrelo — veli mali dečak gizdavo.

— Kaj pak se je vu školi pripetilo?

— Papuška, tanitó bácsi so me pohvalili. Znam dobro čitati i to tvrdnju odmah dokáže na jednim falato novinah, čita:

— I ovoga tjedna moči k prošlomo mirnomo tjedno prisodobiti, ar je čena žitka . . .

— Jaj dragi Bélek, čitaj kaj guder drugo, samo to né — reče žuhko otec.

Děte je veselo s čerlenim obrazekom dalje čitalo. Mali ga vu krila zgrabí i svega ga skušuje. Otca pako vu srdcu nekaj zavija i preněslava, kak je on strgovinom tak jako svojo familiju zanemari, da je do ve niti to né znal, kak spakmetnoga dečaka ima.

Sokaticca javi, da je južina na stolu. — Idite južinovat i onda odmah morete nazaj dojtí, — reče otec.

Uvěk gladna' dečica su se veselo na ov put spravila.

— Jeli i tebi donesem? pita tužno gospa, jer je odgovor naprě znala.

— Naj nositi, itak nemrem jesti. Idi samo i ti.

— Budem išla, kad deca nazaj dojdeju.

— Je deca, deca! Niti sutnje nisem nigdar imel, da bi deca tak, tak mila i po-

voljna mogla biti. Od kada sem k ovaj postelji prikovan, sem na čisto novo odkritje došel; nēma vekšega blaženstva, kak se s decami zabavljati. Ja sem do ve mislil, ako človek svojo deco odhranjiva, opravlja, škola je, za njivo dojdčnost skrbi i imetka spravlja; je za dosta vćinil. Am je vnogo činil, ali zabil je svoju decu za istino ljubiti, zanemari je ono blaženstvo, koja opet detinska ljubav ozrakuje.

— Dragi tatek, naj se uzrujavati, znaš da ti je doktor mir preporučal, — moli se pobrinjeno gospa.

— Naj me bantuvati angelek moj! — ako nebi povedal, još više bi trpel . . . Vidiš tu ti je Margitka. Pametna, milostivna i dorodušno děte, kak ti sama, draga moja ženka. Jeli mi verješ, da nēti neznam kad je zrasla? Već je devet lét stara. Ah ti milostivni Bog sveti! Devet lét! Kak da nēti prinas nebi bila. Pak kak me to děte rado ima! Kak zadovoljno i gizdavo bi se bil ja s njom šetal, svi mladići bi za nami gledali.

Zmucena žena je né znala odgovoriti, jer to već pet tjednov ponavlja, Bog si ga znaj kolikuput več:

obeda dal, na kojim su čudaj gosti bili. Najednokrat za vrijeme obeda se jedna bomba eksplođerala, koja je pod stol bila skrila. Dva gosti su odmah umrli i trinajst, med njimi gazda, su se jako oranili. Od hiže jedan stran se skupa zrušilo.

— **Umiranje.** Kósz Ferencz csaktornyaiksi občinski redarstvenih stražamešter je tekućeg meseca 23-ga dana u svoji 72 letni dobi umrl. Pokojni je preko 40 let marljivo i savjestno služboval na svojim mesto. U nedelju pošlje podne ob 5 vuri je bil spreved, na kojim su njegvi prijatelji, poznanci s velikom sućutom sprevedili na vekivečno groblje. Sveta mešu za pokojnoga drugi den, tojest u pondelek jutro ob 9 vuri se je držala u csaktornyaiskoj farni cirkvi. Za njega vdovica i veliko rodbinstvo tuguje. Nek počiva u miru Božju!

— **Pred nevolje u smrt.** Müller Mikša megdjidski mesar se je ove dane u njegovim vrtu na jednim drēvi obesil. Od više let već je nē bil pri pravim pametu ov človek, osim toga je i njegva trgovina jako hudo isla. Za svoju familiju, koja s 8 člana stava je, nē mogel svakdašnjega kruha skrabeti. U svojim žalostom je ovoga čina delat, tak, da vezda njegva supruga, mati i pet dēce, med kojih najstareši ima 10 let, brez kruha su ostali

— **Sit života jednoga učenika.** Varga Ferenc čizmarski inoš u Nagykanizsi se je brščas tak jako mogel najesti s pretepenom graham, ali pak s čurkami, perecemi, da mu je već dostig bilo na ovom svetu živeti, i štel se je skoncati. Misleći: Bog moj, kak lēpoga spreveda budem ja imel, tam bude moj gospon majstor, majstosrica, detiči, drugi inoš.... i kak se budu plakali ovi svi, kada bude mene gospou kantor spričaval od Ferčecovoga strica, od Švablove kume, od japeka, mame i. t. d. — Ali ipak je nē tak bilo! Naš Varga Francek, koj se je pri Farkaš Józef nagykanizskim čizmarskom-mešteru vućil, je u pondelek poslie podne gori išel na najže, i tam s jednim starim pistolom na sebe strelil. Nē samo pištola, nego i nabijanje je jako prosta bila. Naime u pistoli je Francek nē kuglju, nego male željezne klince nametal, i kadz se pištola puknula, bormeš jakost je tak

govori i kak ozbiljno tolaćti; kak se sladko nadsu, ako mu je kaj nē povolji; kada ga pomirim, s kakvom ljubavjom se kmeni stisne i runjastu glavicu vu vanjkoš zakopa! Hvala tebi Svemogući, da sem s tvojem dopuščenjem spoznal tvoje, naj lepše dare. Vilma, draga žena moja! Odhrani decu vu ljubavi, imaj jih rada svaki dan, svako vuru, svaki hip; jerbo nigdar neznaati kada dojde kosec....

— **Ozdravil budeš moj ljubljeni, samo naj takvo govori.**

— Bēla je meni spodoben. Rad dēla, marljiv je, samo nek nē nasledaja moj život. Ejh ljudi! ne spozabite se vašega erdca. Ve je siromak nekojo kaplju vode spil i nastavljal dale.

— Kaj pak mali Gabrek! jeli ga je povoljnēšega deteta, kak je tē mali dečak? Jeli ćuti koj vekšo blaženstvo kak on, koj dan-na dan vidi razvoj maloga deteta, ćuje brbotavanje, vidi kak se s petom jedne noge vupira a po drugoj sanće, a potlam kak se prti na noge, spušču od stolca — do stolca, kak mala ptićica kada krića proba. Kad se nasmeje, kad rokice rezprestre pak se bori k prepoznanoj materi. Gde sem ja bil, kaj sem delat, da sve to nisam videl i ćutil.

— **Betežnik se je s skeščanjem gori zdi-gel, da mu žena vanjkoše zravna pod hr-bet i govori dalje.**

— Samo ove pet tjedne sem za zrešno živel, od kad nikam nemrem i to bolje kak pod ćelii četerdeset let. Oh pofratil sem vrēme! Ve sem stopram tebe i deco spoznal. Svaki dan sem ovomno veselju dēlnik. Gabrek moj mali! kak se milo prigne kada kaj

mali bil, da je Francek u životu ostal. Na prae je inoš male rane dobil, i odmah su ga u spital ornesli. Zrok ovi samoubojstvi je to, da je naš Francek jako zaljubljen bil, u svojom žalostom se je hotel skoncati, ali oni vražni klinci su nē dostig jakost imeli. Mozbit za neštere dane već bude na novoma polek pajnkleca s šilom delat!

— **Nesreće.** Hayer Margit ugledno székaišsko stanovnicu je jedna podivljena krava na njezino dvoru goribostila. — Blizu Bēllye občine usre vadasije na racah su se Tirnauer dardaiski porezopirać i Birg Mikša gospodarstven i ćun vanobernuli i u vodu vtopili. Mrtve tēle su već našli.

— **Žganica.** U Ópalanki je jedna mati svojega pet let staroga dēca na susedovo ženu povjerila, dok ona iz polje domov dojde, da nej pazi na njega. Dēte se uvijek plakalo za mati, tak, da susedovi ženi se je ono nesretno mišljenje buknuo, da žganicom bude uspavkala deteta. Napojila je njega s tri deciliter jakom žganicom, od česa je decet zas-pal, ali drugi dan med velikemi muke je mali dečko umrl. Alkohol ga je ogifal. Susedicu su žandari uhitili.

— **Smrt na groblju.** Virag Ernő mezdžturski željeznički činovnik u Szolnoku na njezin materin grob se je u srce strelil. Odmah je umrl. Jednoga lista je nazaj ostavil, u kojim piše, da njegov neizliećivi beteg je zrok njegovomu smrću.

— **U vodu vtopieni trgovec.** Klin-kovszki hódmezővásárhelyjski trgovec je ove danē u Tisu išel kopat, vu kaj se je i vtopil. Njegovo mrtvo telo je sam njezin otec našel.

— **Zakal je svojega sina.** Bobák Panó felsővizközsiški gazda je s sekiirom večkrat na njegovoga 5 let staroga dēca vudril, kada je dečko već omiral, onda ga s vozum svezal i gori obesil. Grdovoga oca su žandari vlovili.

— **Dynamitvkradjenje.** Bukariiška cementfabrika je prijavila fumeiški redarstvi, da u tork noći su nepoznati činaci u fabrično dynamit-skladište porobili, i odonut dvē na pedeset kilo dynamitškrinje vkrali.

— **Rim u kmici.** U prošlim pondelku u Rimu su težaki, koji u gazfabriki delaju, u strajk stupili, polek kaj on večer je ćelii

— **Velika ploha u Ameriki.** U Cent-ucky državi su ploha bile, koji su strašno velikoga kvara zrokuvali. Kvar je, kak zad-njić ćienju, blizo dvē million dollara.

— **U vodu vtopieni general.** U Saigonu (Kinēški orsag) pri Mekong-rieki vru se je jeden ćun potonul i vu njim sedēci De Beille general, Ruffiandis soldački doktor i tri matrozi su u vodu se vtopili

— **Velma, dober angel mojega živiljenja, naj se plakati! Vusta mu se naravnajo na jako žalosten posmēh.**

— **Ja mislim, da nēmam vnogo još odzaja. Nē fratimo ni jednoga hipa. Dragi Vilma pozovi nuter deco!**

I željom gledi prama vratam.

Još jedenput jih vidi sve i zapre oći, — zanavēke.

varas u kmici bil. Gazfabriku, zar se od toga bojiju, da bi težaki onu eksplođerali, sada soldati straziju.

— **Potres u Turskim.** U Saloniki je v tork jutro menjši potres bil. Stanovnici su uzbućenjem bježali iz svojih stanjah. Nikakvi kvar se nē pripetilo.

— **Ogenj.** U Zalaszentivan občini je pondelek odveter strahoviti ogenj nastal, koj je u velikim vetru tak hitro se rezširil, da za kratko vrēmena 24 hiže i već pokra-jine stane uništil. U ognju je čudaj krma, 20 i domaća živina sgorela. Kvar je preko 210 ježer korun. Ognja su mala deca zro-kuvali, koji su se s šibicami igrali. — Opo-minamo i prosimo naše poštuovane čitatelje, nek imaju sada veliku brigu na svoje diece, kaj ne bi se i prinas takva nesreća ripe-tila. Budimo pazljivi, ne hodimu s pipom, cigarium ali pak s cigaretlinom oko škednja, krme, i ne pustimo diece ta igrat. Dragi Bog nas ćuvaj od takve nesreće!

— **Vmoril je svoje roditelje.** U Schweningu su pondelek iz morja izbavili Bachrach socheniškoga vjeronaukućitelja, koj je kakti samoubojnik u vodu skoćil. Kada su ovoga 28 letni mladoga človeka izpitavali, pripovedal je, da je svojim rodi-teljem sinjaka odrezal. Ovoga ćina je u svojim bludnostim napravil.

— **Letošnja štelinga.** Kak se vidi, u orsaćkom spravićku za kratko vremena sgotoviju onoga zakona, koji bude štelingu odredil. Tak se ćuje, da u ćelim orsagu od 1-ga augustuša—do 15-ga septembra će tra-jati štelinga. Honvédski minister je ove dane k varmegijji naredbu poslal, u kojim uredi, da se štelinga 1-ga augustuša počne. Junaki, dakle budite pripravni, ako dobite ćilovanje na štelingu.

— **Soldačka buna.** U Grćkim orsagu su se soldati bunili, i ne hoćeju dot čas u miru biti, dok minister vojnih poslov od svoje službe doli ne hvali, i dok Grćka Turskimorsagu rata ne obaviesti. Kak se vidi, grćki soldati bi radi u labor iti!

— **Smrt na sprevodu.** U Berlinu je ove dane imel spreveda Erbsloh vlastelin. Na sprevodu je i Erbslohov otec bil, koj je pod žalostobreda na jedenkrat skupa opal i umrl. Starac je serćenoga krća dobil.

— **U vodu vtopieni general.** U Saigonu (Kinēški orsag) pri Mekong-rieki vru se je jeden ćun potonul i vu njim sedēci De Beille general, Ruffiandis soldački doktor i tri matrozi su u vodu se vtopili

— **Nekaj za kratok čas.**

Gospa: Kada sam tvoja zarućnica bila, nadjala sam se, kad budeš već oženjen, da se pijauščina ostaviš; ali do vezda nisam još nikaj opzjala — Jeli hoćeš za navēk tvoj kufrašti nos zadržati? —

Gospon: »Je, hoćem! Ar pred menom je on vsaki človek huncvut, koj svoju farbu premenja!

— Prvi potepuh: Mi dva smo si bližnja rodbina — to razmem; — nego to bi rad znati, tko su dalešnja rodbina?

— Drugi potepuh: Dalešnja rodbina? — hm, to su ti oni, koji vu Ameriki stanuju.

mmázsa	l m.-cent.	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	16 20—
Rozs	Hrz	11 50—
Árpa	Ječmen	11 20—
Zab	Zob	12 00—
Kukoricza	Kuruza nova	12 30—
Fehér bab új	Grah beli	17 00—
Sárga bab	» zuti	14 00—
Vegyes bab	» zmesán	13 00—
Kendermag	Koňopljeno seme	16 00—
Lenmag	Len	20 00—
Tökmag	Koščice	20 00—
Bükköny	Grahorka	12 00—

Egy pékműhely
azonnal bérbe kapható
Novák Károlynál, Damásán.

272 3—3 **Jedna pekaria**
je odmah na arendu dobiti pri
Novák Károlyu, Damása.

Schmidt Ede :: zongoraterme
CSÁKTORNYA.

Ajánlja a legkitűnőbb minőségű zongoráit.

Olcsó árak! :: Becserelés!
Részletfizetés! :: Jótállás!

857 7—26

2578/ik. 910. I. Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbíróság közhírré teszi, hogy dr. Kovács Lipót ügyvéd által képviselt Stridói Takarékpénztár Részvénytársaság végrehajthatónak néhai Kutnyák Mihály (nős volt Kodba Annával) örökösei végrehajtást szenvedettek elleni 7600 kor. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében az újabb árverést az 1881. LX. t.-cikk 144. 146. és 187 §§-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajthatónak 7600 kor. tőke, ennek 1909. évi febr. hó 15-től járó 6% kamata 258 kor. per, 68 kor. 75 fill. végrehajtás kérelmi, 43 kor. árverés kérelmi, 242 kor. 30 fill. árverés fogantatási és a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése végett a nagykanizsai kir. lörvényszék és a csáktornyai kir. járásbíróság területéhez tartozó és a Kutnyák Mihály (nős Kodba Anna nevében álló zentmargithegyi 460 sz. tjkben 1491/a rsz. alatt felvett ingatlan 1342 kor., az ugyanezen tjkben 1490/c hrsz. alatt felvett ingatlan 2305 kor. 50 fillér becsáron

1910. évi augusztus hó 9-ik napjának délutól 10 órákor zentmargithegy község házánál dr. Kovács Lipót felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladandó fog

Kiküldési ár a fentebb kitelt becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy ovadékkepes papírban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 34 kor. 20 fillért illetve 220 kor. 55 fillért.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részben, mégpedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverési naptól számítandó 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.
Csáktornya, 1910. június 13-án. 881

THIERRY A. BALZSAMA TÖRVÉNYESEN
GYÓGYSZERÉSZ VÉDVE.

Caakis az apca védőjegyű az igazi. A lélegzőszervek minden megbetegedése, köhögés, vérköpés, értékenység, höghurut, tüdőbaj, gyomorgörös és más gyomorbetegségek, minden belső gyulladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan hat. Külsőleg, szájbetegek, fogfájás, égett sebek, kiütés, nyílás és különösen influenza ellen stb. használj. 12 kicsiny vagy 6 duplaüveg, vagy egy nagy családú üveg 5 kor.

THIERRY A. gyógyszerész
egyedül valódi

CENTIFOLIA - KENŐCE
meglepo, csalhatatlan és utolérhetetlen gyógyítóhatású meg a régi, sőt rakos sebeknél, séülésseknél, daganatoknál, gyuladáksona, kiütéseknél; eltávolít minden idegen anyagot genyedés sokszor fölöslegesse teszi a fájdalmas operációt. 2 üveg 3 korona 60 fillér.

Cim: Schutzengel-Apotheke des A. THIERRY in PREGRADA bei Rohitsch.

Főraktár: Török József gyógyszerészra Budapest. 796 15—20

BORSZÉKI

az ásványvizek királya, angolkór, és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelőss minden vizek között.

Főraktáros Csáktornya: 877 2—30

Stráhia Testvérek,
fűszer és csemege kereskedő cég.

JOL-JAR
HA VALÓDI
PALMA KAUCSUK SAROK
VAN CIPŐJÉN

ROSSZUL-JAR
HA NEM ÖVELE
VÉDJEGRÉ
TÉSSÉK
KIPRÓBÁLNI!

THIERRY A. BALZSAM

Német tanfolyamot
nyitottam kezdő és haladó gyermekek számára. Fölvétel minden időben. Cim a Kiadóban. 779 2—

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben a **Patak utcában, (Deutsch-féle házban)** a mai kor igényeinek megfelelő

czipész üzletet

nyitottam. Szakmában úgy a bel- mint külföldön szerzett sok évi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség legmodernebb ízlését is kielégíthetem. Mérték szerinti czipőket csinos, tartós kivitelben készítek.

Midőn új üzletemet nagybecsű pártfogásába ajánlom, maradtam szives támogatását kérve

880 1—2

kitünő tisztelettel
BENCZE FERENCZ.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy helyben az **Erzsébet-téren PERSZTECZ-féle házban** a mai igényeknek megfelelőleg

bőr, felsőrész valamint cipészkelek kereskedést

nyitottam.

Hivatkozva hosszú évek során folytatott működésemmre, valamint személyes ismeretésemre, midőn előre is biztosítom, hogy b. rendeléseit, valamint bevásárlásait mindenkor a legnagyobb figyelembe részesíteni és **olcsó árak** mellett, pontos kiszolgálással teljes megelégedését kiérdemelni igyekezni fogok.

Maradok jóindulatu pártfogását kérve

Csáktornya, 1910. július hó 24-én.

kiváló tisztelettel

BAUMSTEIGER SAMU.

MURAKÖZI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Csáktornyán

folyó évi július hó 1-vel új üzletágot honosított meg, amennyiben a már több intézetnél közkedveltségnek örvendő

takarékbiztosítást

nálunk is terjeszteni fogja.

Ezen intézmény lényege az, hogy a fél a takarékpénztárnál **heti befizetési könyvecskére** 15 éven át hetenkint 1 koronát és a táblázatszerű fillér **pótdíjat** fizeti be, mikor is 15 év eltelte után a takarékpénztár a félnek — kamatos-kamattal **1000 koronát** fizet vissza. Amennyiben azonban a fél a 15 évi időtartam **előtt, bármikor** is netán **elhalna**, úgy **azonnal** ugyancsak **1000 korona** fizettetik ki örökösének.

Belépni azonban nemcsak egy koronával, hanem 50 koronáig bármely egységgel is lehet, és ilyenkor természetesen, annyszor egy korona és annyszor a megfelelő pótdíj fizetendő, ahány ezer koronát a fél magának biztosítani kíván.

————— Belépni bármikor lehet. —————

Vidéki befizetőknek portómentes postatakarékpénztári befizetési lapokat ingyen bocsátunk rendelkezésükre. — Felvilágosításokat szóban és írásban bárkinek ad, ismertető füzeteket küld, jelentkezéseket mindenkor elfogad a

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyán.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

ÉRTESÍTÉS.

Ezennel tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy

== GIZELLA FORRÁS ==

elnevezés alatt **oly kristálytisztá erősen pezsgő kitűnően üdítő ásványvizet** hoztunk forgalomba, mely a **giesshübli vizet** is minden tekintetben **felülmulja**, a mit kívánatra **összehasonlító analysissel igazolunk.**

Az ára a **kiválóbb ásványvizekhez** mérten már a **fuvardíj óriási különbözőzete** és az **üvegeknek visszaváltása** folytán **nagyon olcsó.**

Ezen **alkalikus jellegű ásványvíz az egészség megóvását is nagyban elősegíti.** A többi ásványvizekkel szemben **az az előnye is megvan, hogy még nehéz ó borokat sem feketít meg,** a mi **vendéglősöknek** megbecsülhetlen

Kérjük a nagyérdemű közönséget szíveskedjék ezen ásványvízzel **próbát tenni.**

kiváló tisztelettel **GRANER TESTVÉREK.**

879 1-3